Welkom in de Digitale Historische Bibliotheek van Hoogeveen

Er zijn heel wat mooie boeken en goede studies op papier verkrijgbaar. U kunt uzelf en een ander een plezier doen met zo'n passend cadeau. Een overzicht met prijsopgaaf is te vinden onder deze link:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/boekenlijstje.pdf

In deze catalogus kunt u zoeken en doorklikken naar digitale publicaties van Albert Metselaar en derden. Er is sprake van doorgaand onderzoek. Als u gebruik wilt maken van informatie bij publicaties en presentaties, neem dan even contact op, zodat u niet iets overneemt wat verouderd is. Verder heeft een auteur er recht op genoemd te worden.

GROOT DIGITAAL SCHIPPERSBOEK

Via onderstaande link gaat u door naar diverse hoofdstukken over de geschiedenis van de Hoogeveense schipperij:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/00schippersboek.pdf

Iedere zichzelf respecterende schippersplaats heeft een monument voor de slachtoffers van het water. Hoogeveen had dit nog niet. Een langdurig lopend project werd in Hoogeveen afgerond, in de vorm van een papieren boek ("Moest ik je zo vroeg missen") met alle achtergrondverhalen, en een digitale dodenlijst. Deze zal ieder jaar rond 2 februari opnieuw gepubliceerd worden. Deze datum was voor de schippers van groot belang, want vanaf toen mocht je weer varen, was de winter voor je achter de rug. De dodenlijst van de Hoogeveense schipperij is een ellenlange lijst, met op het eind een concreet voorstel voor een gedenk-teken. Wie weet wat nog komt:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/19dodenlijstnamen.pdf

HOOFDLIJNEN OVER DE GESCHIEDENIS VAN HOOGEVEEN

Een canon is een ‘raamwerk’, een overzicht van hoofdmomenten in de geschiedenis van een land of een plaats, waardoor je kunt kijken naar een hele reeks achterliggende gebeurtenissen. De Canon van Hoogeveen geeft dan ook een mooi overzicht van hoofdmomenten en is een hulpmiddel om iets te begrijpen van de geschiedenis van Hoogeveen en omstreken.
Zie:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/canon5.pdf

ONTSTAAN VAN HOOGEVEEN

De samenvatting:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/stichtendummieshgvn.pdf

Enige toelichting: Het heeft me 10 jaar van mijn leven gekost (2001-2011) om alles rondom het ontstaan van Hoogeveen te ontwarren, want de zaak zat finaal in de knoop. Ik werd op het spoor gezet door dr. Jacob Wattel, die in 1975 al wist dat de zaak niet goed zat, maar het zelf niet aan durfde te pakken. Nu kost het al weer 10 jaar om doorlopend uit te leggen dat er echt nooit 5000 morgen gekocht is in 1625, dat er dikke dekens van mist zitten over wat er werd verteld over Roelof van Echten, en om uit te leggen wie wat wel heeft gedaan en waarom. De boeken, rapporten, zijn allemaal te lezen, 977 A4'tjes in totaal, maar overzichtelijk verdeeld. Gelukkig is het ook eenvoudig uit te leggen, met een powerpointpresentatie, dus als u nog een leuke middag wilt organiseren? En wie toch nog in de mythe van Roelof van Echten gelooft: Er staan ook al pakweg 15 jaar een dubbel krat bier of twee flessen wijn klaar voor wie kan aantonen dat die ene Roelof toch echt 5000 morgen veen en land kocht in 1625, met stoklegginsakte enz. Maar gewoon doorlezen was voor velen ook al voldoende om te zien wat er is gebeurd:

Een inleiding op het hele onderzoek, een beeld van hoe ik er naar toe ben gegroeid, hoe er een concrete vraag van o.a. burgemeester Urlings naar me toe kwam, en welke vragen leidend waren bij het onderzoek en het uitwerken ervan.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/00korteinleiding.pdf

Een inleidend hoofdstuk, over de belangrijkste archeologische vondsten in Hoogeveen en omstreken:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/boek00archeologie3.pdf

De oudste geschiedenis van het veengebied, zowel dat wat viel onder Zuidwolde als de venen van Meppen en de leengoederen van Ruinen. Tevens de oudste kerkgeschiedenis van wat nu gemeente Hoogeveen is.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/boek01markegronden.pdf

De contracten uit de periode 1616-1630, en de uitleg daarvan bij de diverse afspraken en vermeende afspraken, op basis waarvan uiteindelijk de Compagnie

van 5000 Morgen kon worden opgericht. Tevens uitleg waarom zeker is dat Hoogeveen niet is gesticht in 1625.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/boek02veen1616-1630.pdf

De oprichting van de Compagnie van 5000 Morgen en de grote spanningen tussen de deelnemers onderling. Een flink deel ervan treedt uit, omdat men aangeeft dat Roelof van Echten een onbetrouwbare zakenpartner is. We zouden het in gewone taal omschrijven als beschuldigen van oplichten.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/boek03spanning1631-1632.pdf

De oudste geschiedenis van de Ossehaar, bij Echten, ontstaan als arbeiderskolonie en ontginningsboerderijen door Roelof van Echten.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/boek04ossehaar.pdf

De beginjaren van de Hollandse Compagnie, haar interne functioneren en relaties met de andere participanten van de Compagnie van 5000 Morgen.
Het gaat over de periode 1635-1643, waarna de compagnie zich opdeelt.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/boek05HollCompagnie16351643.pdf

Enige genealogische aantekeningen rondom enkele vooraanstaande Hollandse participanten.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/boek5agenealogie.pdf

De eerste grote territoriale conflicten over het gebied van de Compagnie van 5000 Morgen en de Hollandse Compagnie. Conflicten met omliggende marken en de boeren van Overijssel.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/boek06territorialeconflicten.pdf

Organisatorische, bedrijfsmatige en landschappelijke ontwikkelingen binnen het gebied van de Hollandse Compagnie.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/boek07werkgebiedhollandsecompagnie.pdf

De ontwikkeling van het eerste dorp Hoogeveen. De oudste panden, de vorming van een leefbare kolonie, de brandweer, de groeiende omvang van de bevolking en het hoe en waarom van de naam Hoogeveen.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/boek08ontwikkelingdorp.pdf

De oudste geschiedenis van kerk en school op het Hoogeveen en de relatie met de participanten van de Compagnie van 5000 Morgen. Het begin van een fonds voor kerk, school en armen.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/boek09kerkgeschiedenistot1685.pdf

De oudste geschiedenis van de tamboer, de trommelslager van Hoogeveen, en aantekeningen over enige andere trommelslagers en omroepers in het 17e eeuwse Drenthe.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/boek10tamboergeschiedenis.pdf

De gouden jaren van de Hollandse Compagnieën (1643-1663)
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/boek11HollCompagnie43-63.pdf

De veenkolonie Hoogeveen maakt haar eerste oorlogen mee. De bevolking moet onder moeilijke omstandigheden zien te overleven. Eigen troepen vernietigen de verlaten in de Hoogeveense Vaart.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/boek121663-1679oorlogen.pdf

We lezen enkele oorspronkelijke teksten uit de 17e eeuw aangaande de Münsterse oorlogen en de rol van de tamboer/trommelslager in de politieke literatuur uit die dagen. Het gaat hier om bijlagen.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/boek12abijlagen.pdf

Het graven van de Hoogeveense Vaart, de oudste geschiedenis en een overzicht van de functionarissen om de vaart te kunnen gebruiken. Een blik op de oudste gegevens die we hebben van de pramen.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/boek13hoogeveensevaart.pdf

Een overzicht van de conflicten over de zuidgrens van Hoogeveen, tot in de 19e eeuw. De bijna-oorlog van 1790.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/boek14zuidgrenstot19eeeuw.pdf

Het ontstaan van de Heerlijkheid Echtens-Hoogeveen, het functioneren van de Heren van Echten en de schulten in deze context. Uitleg van het recht van marken tot eigen regelgeving.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/boek15jurisdictie.pdf

De geschiedenis van de Heerlijkheid Echtens-Hoogeveen na de Münsterse Oorlogen en de grote vraagtekens daaromtrent van de zijde van de Landschap Drenthe in de 18e eeuw.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/boek16jurisdictienaoorlog.pdf

OUDE GESCHIEDENIS EN ARCHEOLOGIE

Bij Fluitenberg werd een graf gevonden, waarin ooit een vrouwelijke krijger werd bijgezet. Ze was begraven met een bijzondere maliënkolder.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/1270krijgerfluitenberg.pdf

In de middeleeuwen viel Hoogeveen onder het leengoed van de Zeven Hoeven, beleend aan de Heer van Ruinen.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/1500zevenhoeven.pdf

Hoe maak je zelf een boerhoorn of een herdershoorn/schepershoorn volgens, volgens het oude model, van een echte hoorn?
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/0044handleidingboerhoorn.pdf

Het zwaard van Echten is maar één van de bijzondere vondsten uit het gebied van de gemeente Hoogeveen en omstreken. Het maakt deel uit van een vernieuwde versie van het rapport over de archeologische vondsten rondom deze plaats. Zie:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/boek00archeologie3.pdf

Eén van de oudste internetpublicaties van mijn hand, die nu nog een rol speelt in de duiding van veenvondsten, is de theologische duiding van de goddelijke kracht van het mysterieuze leven onder de waterspiegel, en daarmee een poging om te

begrijpen waarom men kostbare zaken in het veen deponeerde. Hij is opgeslagen in een archief, en toegankelijk via deze link:
Geschiedenis Hollandscheveld E.O. (archive.org)

GESCHIEDENIS HOOGEVEEN EN OMSTREKEN

Het ontstaan van de Grote Kerk, als Kruiskerk, in 1652:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/1652kruiskerk.pdf

De eerste grote verbouwing van de Kruiskerk, later de Grote Kerk:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/1766kruiskerk.pdf

De handel in stukken veen begon in Hoogeveen en omstreken in 1551. Dit proces mondde uiteindelijk uit in de vervening en het stichten van een plaats, maar dat was 80 jaar later, en meer. De in 1551 verkochte venen kennen we als de Meppense Venen.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/1551meppensevenen.pdf

Het bestuur van Hoogeveen kende al in de 18e eeuw een vorm van lichte democratie, die verder ging dan in de boermarken er omheen. Een overzicht van bestuurlijk Hoogeveen in de periode voor de Franse Tijd:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/2853bestuurhoogeveen.pdf

Van alle trommelslagers van Hoogeveen was er slechts ééntje 60 jaar in dienst. Een unicum dus. Wat we weten van Jan Johannes Padding:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/3098padding60jaartrommel.pdf

We hadden al vele jaren een trommelslager en de gemeente nam hem zonder verder ermee bezig te zijn over van het kerspel, de oudere bestuursvorm. Tot er toch behoefte bleek aan een instructie:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/3099paddinginstructie.pdf

De trommelslagers van Hoogeveen proberen ook aan authentieke stokken te komen. Al moet je ze zelf laten maken. Daarvoor is zelf onderzoek gedaan naar stokken, modellen, klank, hoe ze in de hand liggen…. En samen met een houtdraaier ontstaan er unieke pareltjes.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/3100trommelstokken.pdf

Alle bekende trommelslagers van Hoogeveen, van 1691 tot heden:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/3165tamboersnamenlijst.pdf

Een flyer, met in het kort de geschiedenis van de tamboer c.q. trommelslager. Dubbelzijdig printen, vouwen, en verspreiden maar:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/3175tamboerflyer.pdf

De trommelslagers begonnen ooit als wolvenjagers. In Drenthe gebruikte men bij de wolvenjacht ook wolfskuilen. Er zaten wolfskuilen dicht bij Hoogeveen. Wat daar van bekend is:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/5055wolfskuilen.pdf

In en rond de Franse Tijd (1795-1813) werden jongemannen voor het eerst verplicht opgeroepen voor militaire dienst. We kennen veel van hen bij naam. Een deel van hen heeft de oorlogen niet overleefd.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/5033dodenlijst1813ver2021.pdf

Eén van de soldaten uit de Franse Tijd was Albert Veld uit het Pesserveld. Later woonde hij in het Krakeel. Was hij in Moskou, zoals de overlevering aan heeft gegeven? Uit onderzoek blijkt van niet. Maar wat dan wel?
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/5032albertveld2021.pdf

In 1918 stierven er in een paar weken tijd 150 mensen aan de Spaanse Griep, in de gemeente Hoogeveen. Dit is tot op naam en toenaam uitgezocht. Het was de opstap naar meerdere uitzending van het TV-programma 'Andere Tijden', waarin dit werd meegenomen.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/1918griep.pdf

De oudste geschiedenis van Nieuwlande, Elim en Nieuw-Moscou. Wie weet ligt er nog een mooie grote kei, dan kunnen we dat ook zichtbaar maken. De geschiedenis van de veenhandel in Hoogeveen, als 'voorprogramma' voor de turfgraverijen, begon in 1551. Link voor meer:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/02meppensevenen.pdf

De belangenbehartiging van de arbeiders in de regio Hoogeveen kende diverse fasen. Een mooi voorbeeld, dat ook aan de wortel ligt van de vakbewegingen in deze regio. was in 1890, gevolgd door een actie in 1900. Al voor de boerenopstand van 1963 in Hollandscheveld hadden we drie arbeidersopstanden in Nieuwlande. Twee zijn er hier beschreven. Zie link:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/0006Bollejagerijwerkstaking1890.pdf

Er was nogal wat materiaal uit de ontstaansgeschiedenis van de blikfabriek niet gebruikt. Jammer, want het maakt het mooie boek dat verscheen over blikfabriek Drenthina direct al kreupel. Het materiaal dat voor handen ligt, geeft een heel ander beeld dan verwacht. Het brengt ook gemeentelijke functionarissen in beeld, waarover we flink vragen kunnen stellen.
Ohttps://www.albertmetselaar.nl/publicaties/00geschiedenisdrenthina.pdf

Een doorlopend beeld van armoede in de turfgraverijen, dat is veel te eenzijdig. Er waren hele goeie en hele slechte perioden. Vooral op het eind, toen na de Eerste Wereldoorlog de turfeconomie definitief was ingestort, vielen nogal wat gezinnen in een diep gat. dat leidde tot de Hongertocht van 1922. Een oproerig gebeuren in Hoogeveen en omstreken, van met de rug tegen de muur stonden, en geen andere uitweg hadden, omdat ze anders niet gehoord werden. Een verslag van de tocht:
https://www.albertmetselaar.nl/.../7037hongertocht1922.pdf

Wat weten we over de voorgeschiedenis van de Hoogeveensche Courant, en wie richtte hem eigenlijk op? Wanneer was dat, en klopt de kop van de krant eigenlijk wel? Vragen die je vanzelf eigenlijk niet zou stellen, want het lijkt allemaal zo zeker en tevens zo onvoorstelbaar dat een krant zelf iets zou suggereren wat gewoon historisch gezien niet klopt. Oftewel, hoe tradities misleidend kunnen zijn.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/1860hoogeveenkrant.pdf

Vincent van Gogh tekende een begraafplaats. Waar was die? Het was al meerdere malen onderwerp van onderzoek. Volgens een commissie van Hoogeveense historici mag je alle andere beweringen gewoon vergeten, de feiten zijn getoetst en een optelsom op het eind zegt genoeg. Gewoon eens lezen, of anders beginnen op de laatste bladzijde. Er staat dan ook al jaren een monumentje in Hollandscheveld. https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/vincentpesse.pdf

DE SCHAAPHERDERS EN HUN KUDDE

De herdertjes lagen bij nachte. De schapen hebben het tegenwoordig beter. Wat weten we eigenlijk van de schaapherders van Drenthe? Jan van der Veen, schrijver, dichter, klerk en opziener van het onderwijs, schreef er ooit een artikel over: https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/00herderjanvdveen.pdf

GROOT DIGITAAL SCHIPPERSBOEK

Schipperij in Hoogeveen en omstreken

Een digitaal geschiedenis-boek van de oude vaart.

Dit is een groeiboek. Wie aanvullend onderzoek heeft gedaan is van harte welkom om een hoofdstuk toe te voegen binnen de bestaande opmaak.

Auteur:
Albert Metselaar en
Marga Zwiggelaar (bijdrage VOC).
(Auteur per hoofdstuk vermeld)

Research: Albert Metselaar i.s.m vele anderen, o.a. Marga Zwiggelaar.
NB: Als u informatie wilt overnemen voor publicaties of presentaties, realiseert u zich dan wel dat overleg zeer waardevol is - dat voorkomt dat u verouderde inzichten overneemt – en dat een auteur die jaren-lang onderzoek doet het recht heeft om als bron genoemd te worden.

Hoofdstukken en linken:

Een algemene inleiding op de serie publicaties.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/00schipperijinleiding.pdf

De oudste boot ter wereld, de boomstamkano van Pesse.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/01bootvanpesse.pdf

De oude vaart (1631-1852), een inleidend hoofdstuk over de schipperij.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/02oudevaartvoor1851.pdf
De diverse typen pramen, eigen aan het Hoogeveen en de oude vaart.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/03hoogeveensepraam.pdf

De verlaatsman, zijn verlaat en zijn werk, met naamlijsten.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/04sluiswachterswoning.pdf

Het ontstaan van de turfmarkt in Zwartsluis, voor Hoogeveense turf.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/05turfmarktzwartsluis.pdf

Een blik in de uitgebreide regelgeving van de vaart in de 18e eeuw.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/06vaarregels18eeuw.pdf
Vrije schippers? Of organisatorisch gebonden? 17e tot begin 19e eeuw.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/07schippersorganisaties.pdf

We kijken binnen in zes schipperswoningen, waarvan er 4 nog staan.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/08schipperswoningen.pdf

Schipper Albert Arents Metselaar uit Het Haagje vertelt over zijn leven.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/09schipperalbertmetselaar.pdf

Schipper Albert Arents Metselaar verhuist naar het Hollandscheveldse Opgaande.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/10schipperalbertopgaande.pdf

Naamlijsten van schippers, 17e tot en met 19e eeuw, en betrokkenen.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/11patentenenbalk.pdf

De balkmeesters, en hun werk. De Peilbalk uit de huidige Schutstraat.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/12peilbalkbalkmeesters.pdf

Boekweit, boekweitpannekoeken en Hoogeveense pannekoeken
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/13boekweitpannekoeken.pdf

Het einde van de turfmarkt en de laatste turfmakelaars (19e eeuw).
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/14turfmarkt19eeeuw.pdf

Was er voor 1852 sprake van vrije schipperij of was men gebonden? En klopt er ook maar iets van het verhaal dat de schippersbevolking uit Meppel kwam?
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/15bijlagegildevrijheid.pdf

Heel wat jongemannen uit Hoogeveen monsterden in de 17 en de 18e eeuw aan bij de Verenigde Oostindische Compagnie. De namen die we tot op heden kennen:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/16hogevenersvoc.pdf

Hoe kwam je aan een praam? We richten ons op de handelaren en de geldschieters, we houden ons ook bezit met de vraag hoe je de praam drijvende kon houden.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/17handelarenklanten.pdf

De hellingen, oftewel de werven, in de 18e eeuw. Eerst die van Slood (de Alteveerstraat). Een totaal herziene visie met informatie die nooit eerder is gepubliceerd.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/18wervenslood.pdf

De werven in het Hollandscheveld, en daar viel het Haagje deels ook onder.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/19wervenhollandscheveld.pdf

De werven, vooraan in het Haagje. Het wervenonderzoek is een aanzet tot een totaal hernieuwd onderzoek, aangezien het bekende boekje van Oelen na al deze nieuwe informatie volledig verouderd is.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/20wervenhaagje.pdf
Vanaf de 17e eeuw had Hoogeveen openbaar vervoer, zowel voor personen als voor lading, in de vorm van een veerschuit naar en van Meppel. We volgen de geschiedenis daarvan, tot het graven van de nieuwe vaart.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/21veerschuithoogeveen1659.pdf

Er is heel wat afgekrakeeld, over water, waterzaken, praamaangelegenheden. Als men er op geen enkele manier meer met elkaar uitkwam, dan kon de zaak juridisch worden uitgevochten voor de Etstoel. Het Drentse gerechtshof.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/22watertrammelantetstoel.pdf

Als we in Hoogeveen een praam willen bouwen, in model of in het echt, hoe moet die der dan uitzien? Het blijkt dat de modellen, waar dan ook, vooral een laat 19e eeuwse praam laten zien. De marktpraam van de 17e tot en met de 19e eeuw is echter ook bekend. Een soortgelijke praam is gevonden in de polder.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/23praamalbertwillemscats.pdf

Toen de inmiddels totaal verouderde vaart de economie van Hoogeveen van een nieuwe impuls moest voorzien, was het een hoofdpijndossier, waar men pas uit wist te komen toen er 25.000 gulden op tafel werd gelegd. Het hele verhaal.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/24gemeenteraadvaart.pdf

Voor het vernieuwen van de vaart en het doortrekken ervan naar de venen in zuidoost Drenthe, was een nieuwe organisatie nodig. De Drentsche Kanaal-Maatschappij, met zijn hoofdkantoor in Hoogeveen, stond voor een gigantische klus.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/25dkm.pdf

Rondom de overdracht van de Hoogeveense Vaart aan een nieuwe maatschappij gebeurde er zoveel met de Compagnie van 5000 Morgen, dat deze zijn hele bestaansrecht verloor. Een compagnie uit evenwicht. De eindstrijd werd gemarkeerd door twee stenen, beide aanwezig in Hollandscheveld.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/26compagnieuitevenwicht.pdf

De ‘weeffout’ in het Hoogeveense vaartennet, het doodlopende Haagje, zorgde later voor veel hinder, toen de buitengebieden zich ontwikkelden, en ze niet in onderling contact stonden. De Doorsniijding zou alles kunnen veranderen.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/28doorsnijding.pdf

In de 2e helft van de 19e eeuw overwinterde in Hoogeveen een indrukwekkende vloot van binnenschepen. Het waren vooral de schippers die aan wal woonden, omdat de ambulante schippers overwinterden waar ze waren als de laatste vracht was weggebracht. Enige impressies.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/30overwinteren.pdf

De familie Smeding heeft een mooie verzameling stukken bewaard, waaruit de werkzaamheden uit het begin van de 19e eeuw goed naar voren komen. Een beeld van een schipper uit Hoogeveen, in de nadagen van de grote vloot.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/33jansmeding.pdf

TWEEDE WERELDOORLOG

OVER DE MEIDAGEN VAN 1940

De strijd bij de Oosterhesselerbrug, in mei 1940, bij het café van de uit Hoogeveen afkomstige familie Van Dalen, hield de Duitsers 2 uur op. De poort naar het westen, naar o.a. Hoogeveen, werd verdedigd. De strijd om de 'Q-lijn', de verdedigingslinie van daar tot de Ossesluis, uit originele rapporten, inclusief de doortocht van de Duitsers door Elim, Hollandscheveld en het gebied ten westen van Hoogeveen:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/1940qlijnoorlog.pdf

Voor Hollandscheveld en omstreken is ooit geïnventariseerd wie er allemaal gemobiliseerd waren en als soldaat actief waren in de meidagen van 1940. Het werd een indrukwekkende lijst.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/soldatenmei1940.pdf

Onder de gesneuvelden was ook Jan Knegt. Wat er gebeurde kon worden gereconstrueerd met behulp van ooggetuigen en rapporten, zie
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/1940janknegtmei40.pdf

In de kerk van Elim bevindt zich een steen, ter herinnering van de in de meidagen van 1940 gesneuvelde Marten Kuiler. Wat er gebeurde:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/1940martenkuiler.pdf

Roelof Lubberts was buschauffeur bij de DABO. Hij woonde aan de Zuiderweg te Hoogeveen. Hij kwam op 10 mei 1940 onder militair bevel, vertrok met enkele collega's en hun bussen naar de Afsluitdijk, en hij sneuvelde daar bij een luchtaanval. Een reconstructie:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/1940daboroeloflubberts.pdf

OVER DE JOODSE GEMEENSCHAP VAN HOOGEVEEN

Burgemeester Tjalma. De eerste Nederlandse burgemeester die zijn Joodse burgers aangaf bij de Duitsers. En een man met nog veel meer bijzondere kanten, uitgewerkt aan de hand van zijn eigen archief.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/samenvattingtjalmaboek.pdf

Dossier 191 van de gemeente Hoogeveen is één van die verschrikkelijke dossiers waarin de isolatie en het wegvoeren van de Joodse gemeenschap van Hoogeveen zo duidelijk naar voren komt. Een samenvatting:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/1942jodenvervolging.pdf

Alle namen van alle Joodse doden van Hoogeveen uit de oorlog.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/1942joodsedodenlijst.pdf

De hele geschiedenis van begin tot eind van de Jodenvervolging in Hoogeveen, in een dik ebook, volledig voorzien van noten. Hoogeveen c.q. burgemeester Tjalma gaf al in mei 1940 alle namen van alle Joodse Hoogeveners door aan de vijand, waardoor ze automatisch op de dodenlijsten gezet konden worden. Met achterin een spijtbetuiging van burgemeester Karel Loohuis.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/02jodenvervolging3.pdf
Truus Stern overleefde de oorlog door onderduiken. Haar vader werd vermoord. Haar moeder overleefde het concentratiekamp en kwam wel terug. Ze gaf jarenlang lezingen en aan de hand daarvan mocht ik haar indrukwekkende geschiedenis gebruiken om het bij anderen onder de aandacht te brengen.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/1942truussternherinneringen.pdf

Een korte beschrijving van de geschiedenis van de Joodse gemeenschap van Hoogeveen en hun synagoge, nog steeds in gebruik als godshuis, maar nu door een Baptistengemeente:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/3348synagoge.pdf

Een al wat oudere tekst over de familie Flokstra uit Trasselt. Er wordt gewerkt aan een uitgebreidere studie, maar dit maakte ook al wat los.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/trasseltflokstra.pdf

Hoogeveen, 1 oktober 2021. Burgemeester Karel Loohuis van Hoogeveen neemt onomwonden afstand van zijn voorganger, burgemeester Tjalma, de oorlogsburgemeester die begon met de Jodenvervolging op 16 mei 1940.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/00toespraaklohuistjalma.pdf

OVER HET VERZET IN OORLOGSTIJD

Een belangrijk deel van het verzet in en rond de gemeente Hoogeveen werd gecoördineerd door de LO, de Landelijke Organisatie voor hulp aan Onderduikers. Er was een District Hoogeveen van de LO, waar ook Nieuwlande deel van uitmaakte. Zonder district geen verzet te Nieuwlande. Haar geschiedenis:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/02LOhoogeveeneo.pdf

‘Het’ verzet bestond niet. Er waren meerdere lijnen en organisaties. Sterk onderbelicht tot nu toe is het verzet van de SDAP en de Vrienden van De Waarheid, het rode verzet. Er zat een centrum voor het hele noorden te Nieuweroord, zie:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/22rodeverzet2.pdf

In Echten was het een bakkerij, van waaruit in de oorlogsjaren het verzet werd opgepakt, in nauwe samenwerking met de LO en de KP uit Hoogeveen. We maken kennis met Wietse Knol en we lezen waarvoor zijn oven op een gegeven moment gebruikt zou worden. Een crematie die net niet doorging.
https://www.albertmetselaar.nl/pub.../00wietseknolechten.pdf

Ds.Rikkert Hoogkamp was in de oorlogsjaren hoofd van de LO in Elim en Nieuwlande, contactpersoon van de landelijke organisatie. Hij was vooral in Nieuwlande actief, als opvolger van Johannes Post, die moest onderduiken. Zijn herinneringen werden vastgelegd als een soort levenstestament, omdat hij niet kon leven met alle mythologisering.

https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/1944hoogkamp.pdf

Er wordt veel gezegd over Nieuwlande in de Tweede Wereldoorlog. Hele dorp in verzet, collectieve afspraak over opvang van Joodse onderduikers, 300-400 Joodse onderduikers, bijna te mooi om waar te zijn. Of wel waar? Een bevolkingsonderzoek geeft een ontnuchterend beeld. We zijn al tientallen jaren meegenomen in de PR van Arnold Douwes. Feit en fictie:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/BoekNieuwlandeRegio.pdf

Het bijzondere verhaal van het 'onderduikershotel' van Hendrik Kikkert aan het Oostopgaande, waar 41 onderduikers onderdak vonden.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/kikkert.pdf

Jan Naber en Albert Rozeman uit Hoogeveen pleegden op 16 juli 1943 een aanslag op SD'er en politieman Hendrik de Kruijff uit Assen. Niet alleen vervolgde hij onderduikers en hun helpers, zoals al bekend was, hij was ook nog eens één van de spillen in het oppakken van alle Drentse Joden op 2 en 3 oktober 1942.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/00aanslagdekruijf.pdf

Een dag na de aanslag op Hendrik de Kruijff was Johannes Post met Thea bij Apeldoorn. Hij werd daar de 17e juli 1943 gearresteerd. Het is neergezet als verraad, er is een dame afgebrand als het kwaad zelve, maar uit onderzoek is duidelijk geworden dat verraad niet bewezen is, en dat het zelfs veel waarschijnlijker is dat er iets anders is gebeurd. Is het verzet hier gemanipuleerd door de SD, en was Johannes Post een pion in dit manipulatiespel?
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/00johannespostgepakt.pdf

Ziekenhuis Bethesda was een rots in de oorlogsbranding. Er is volop aandacht voor die ene arts, maar waarom niet voor de pakweg 165 vrouwen, zonder wie Bethesda in die jaren niet al die onderduikers had kunnen behandelen? We weten vrijwel alle namen! En wat te denken van alle andere personen uit het medische verzet? Steun en toeverlaat van velen, ongeacht afkomst, achtergrond, of wat dan ook.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/06Bethesdabedankt2.pdf

Het bijzondere verhaal van een vrouw in oorlogstijd en wat er allemaal gebeurde in en rond de woning van Jan van der Helm, het geboortehuis van Johannes Post, Zuideropgaande 154. Het is al weer jaren geleden dat ik uitvoerige gesprekken had met Reinder van der Helm, over zijn vermoorde broer Jan van der Helm, en diens echtgenote - later ook de zijne - Jo Van der Helm-Moes. Jo Moes sprak ik ook, jaren daar weer voor, en vele andere betrokkenen. Het driedubbele drama van Moscou, 7 en 8 februari 1945. Een gratis ebook voor u:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/57jomoesreiner.pdf

Tijdens de Tweede Wereldoorlog was het boerenbedrijf administratief helemaal aan banden gelegd, om de voedselvoorziening in stand te kunnen houden en om zicht te houden op welke arbeiders onmisbaar waren en wie wel naar Duitsland gestuurd kon worden. De KP (Knokploeg) van Nieuwlande overviel op 23 juni 1943 divere Plaatselijke Bureau Houders.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/00overvallenpbh.pdf

OVER DE LUCHTOORLOG

Bij het station te Hoogeveen stierven door één vliegtuigcrash twee mensen, waaronder Albert Albino uit de VS. Een reconstructie van die dag, een gedeelte uit het boekje ‘Dodelijk spoor’:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/02albertalbino.pdf

Bij de Toldijk, bij het station te Hoogeveen, crashte een mosquito-jacht-bommenwerper. Er kwamen twee mensen om het leven. Ze liggen begraven te Hollandscheveld. Een gedeelte uit het boekje ‘Dodelijk spoor”:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/03mosquitocrash.pdf

Rond het station van de Nederlandse Spoorwegen te Hoogeveen stierven tientallen mensen, in oorlogstijd. Er is een plaquette naast de ingang, waarop een deel van hen wordt herdacht. Achtergronden:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/4412stationdoden.pdf

In maart 1943 stortte een Lancaster-bommenwerper neer in ’t Meer, bij Hollandscheveld. De zeven bemanningsleden liggen in het dorp begraven. In samenwerking met de familie is een reconstructie gemaakt, waarbij ook tal van archieven open gingen. Het werd een indringend verslag. Hierbij de basis, gepubliceerd in 1991. Er wordt gewerkt aan een editie met foto’s:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/wo2dagdatwaterbrandde.pdf

Een kortere versie van de gebeurtenissen rondom de crash van de Lancaster-bommenwerper van Wilfred Still:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/7020lancastercrash.pdf

In een weiland in het Lageveen, pakweg 100 meter ten zuiden van de Hoogeveense vaart, kwam op 22 december 1943 een Boeing B-17 Vliegend Fort tot stilstand, helemaal vernield. Bij de crash kwamen vier mannen om het leven. Anderen bereikten nog op tijd de grond met hun parachute, maar vielen in handen van de Duitsers. Ze overleefden de oorlog. Voor meer informatie:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/04princesspatlageveen.pdf

Op zaterdag 5 augustus 1944 werd ten noorden van Hoogeveen een passagierstrein beschoven. Het was de bloedigste beschieting van de Nederlandse spoorwegen in de Tweede Wereldoorlog. Er waren 44 doden en vele, vele gewonden. Aan de Wijsterseweg, in een bosje, bij de plaats van de beschieting, staat een monument. De gebeurtenissen werden beschreven samen met de ooggetuigen.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/04zwartezaterdagtrein2.pdf
De dodenlijst:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/05zwartezaterdagtreindoden22.pdf

OVER DE TERREUR

Op 22 november 1944 begonnen de razzia's in Hollandscheveld en omstreken. Het hele district Hoogeveen van de LO kreeg er last mee, van Hoogeveen zelf, tot Nieuwlande en Moscou. Bij deze het relaas van Rieks Vlietstra, één van de jongemannen die toen werd opgepakt. Hij hield een dagboek bij. Dat is al eens bewerkt, maar de originele teksten brengen ons dichter bij de realiteit van november 1944.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/00verslagvlietstra.pdf

Het zwartboek over de SS in Hollandscheveld en omstreken, gepubliceerd toen Dirk Hoogendam voor zijn rechters werd gedaagd, ook al weer even geleden. Maar daarmee niet minder indringend geworden.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/zwartboekdirkauke.pdf

Een aanslag op 29 juli 1943 was aanleiding tot executies in Hoogeveen. Geen verzetsmensen die daarom werden geëxecuteerd, maar pure represaille. Uiteindelijk waren er in het Spaarbankbos geen 5 maar 8 doden. En geen van allen 'op deze plek', zoals een bekend monument suggereert. De achtergronden: represaille, terreur, verraad van Hoogeveners onder elkaar, misrekening van het verzet. Niets wat van doen heeft met het geweld wat op de teksten bij het gedenkteken naar voren wordt gehaald. Zie link voor het hele onderzoek:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/00schoonebeekspaarbankbos.pdf

De boerderij van Otto Zomer staat er nog bij, zoals Otto hem kende. Zijn dood, bij Woeste Hoeve, was lang in nevelen gehuld. Waarom? Een Landwachtrapport gaf uitsluitsel. Zie: https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/00ottozomer.pdf

Middenraai 48. Hier woonde Geert Stukje. Geert had onderduikers. Door een ongeval en een relatief kleine brand werd de aandacht van de SS getrokken. Geert werd zwaar mishandeld door de SS'ers Auke Pattist en Dirk Hoogendam, uit de gevorderde Hervormde pastorie te Hollandscheveld. Hij werd naar Duitsland gestuurd. Daar is hij omgekomen. Voor meer informatie:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/88geertstukjeterreur.pdf

OVER DE PERIODE ROND DE BEVRIJDING

Onder de snufferd van de Duitse wachtposten door marcheerde in 1944 op Duitse wijze en waar nodig 'Heil Hitler!' roepend een groepje Belgische SAS militairen en een Nederlandse commando door Zuid Drenthe. Zo ook langs dit pand waar de Ortscommandant van Hoogeveen zat. Er ging zoveel mis, dat het een wonder mag heten dat alles uiteindelijk veilig voor ze afliep. Lees het onderzoek rondom 'Gobbo', september-oktober 1944. Zie link.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/00operatiegobbo.pdf

De Georgiërs op Texel kwamen in opstand. Ze hadden naar Hoogeveen gemoeten. Stel dat ze dat hadden gedaan? Wat was er dan waarschijnlijk gebeurd? Een inschatting, geschreven vanuit de veronderstelling dat ze hun opdracht hadden aanvaard:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/0000georgiersigorslaghvn.pdf

De kerstdagen waren in oorlogsituaties soms ook momenten tot een vredig samenzijn van vechtende partijen. Misschien is met de kerst dan ook een gelegenheid om eens stil te staan bij de Duitse doden bij de bevrijding van Drenthe. Onder de link vindt u een grote lijst, al zal die nog niet volledig zijn:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/00duitsedodendrenthe.pdf
p.s. 'Stilstaan bij' is geen herdenken, maar hoort bij onze feitenkennis van de oorlog.

9 april 1945, Oosterhesselerbrug. Gevechten rondom de bevrijding van Drenthe. De familiekring, vrienden en veteranen van de Belgische SAS komt zm jaarlijks

herdenken. Dat was ook weer het geval op 11 april 2022. Onder deze link de toespraak, waarin wordt uitgelegd wat er is gebeurd:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/00oosterhesselerbrug45.pdf

Onder de volgende linken het beeldmateriaal:
Op film:
Toespraak Raymond Holvoet: https://youtu.be/AA-IldSe5UM
Toespraak Fred van Hazendonk https://youtu.be/Gm06J-PaQw8
Toespraak burgemeester Bergsma van Coevorden: https://youtu.be/Crta0UcSHeQ

JO MOES EN HET DRIEDUBBELE DRAMA VAN MOSCOU

Het bijzondere verhaal van een vrouw in oorlogstijd en wat er allemaal gebeurde in en rond de woning van Jan van der Helm, het geboortehuis van Johannes Post, Zuideropgaande 154. Het is al weer jaren geleden dat ik uitvoerige gesprekken had met Reinder van der Helm, over zijn vermoorde broer Jan van der Helm, en diens echtgenote - later ook de zijne - Jo Van der Helm-Moes. Jo Moes sprak ik ook, jaren daar weer voor, en vele andere betrokkenen. Het driedubbele drama van Moscou, 7 en 8 februari 1945. Een gratis ebook voor u:

https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/57jomoesreiner.pdf

Dit boek is ingesproken door Aly Katerbarg-Truin, en beschikbaar als luisterboek. Het boek is beschikbaar als luisterboek in één geheel van 3 uur en 8 minuten. Klik dan op onderstaande link:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/00JoMoes3DubbelMoscou.mp3

Het luisterboek is ook beschikbaar in afzonderlijke hoofdstukken.
De links staan onder de titels van de hoofdstukken:

De jonge jaren van Jo Moes en Jan van der Helm.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/01JongejarenJanenJo.mp3

Verkering en huwelijk.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/02VerkeringHuwelijk.mp3

De eerste onderduikers.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/03EersteOnderduikers.mp3

De stier, maatschappelijke ontwikkelingen en spanningen in Nieuw-Moscou.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/04StierMoscou.mp3

De dames Hoepelman, van adres naar adres, en waar is het veilig?
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/05DamesHoepelman.mp3

De moord op Jan van der Helm.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/06MoordJanvanderHelm.mp3

De moord op Szaya Reiner.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/07MoordSzayaReiner.mp3

Het verraad bij meester Pennings
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/08VerraadPennings.mp3
Afscheid van Jan en Szaya.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/09AfscheidJanenSzaya.mp3

Een nieuw begin voor Jo Moes.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/10Nieuwbeginjo.mp3

Naoorlogse processen en een verrassende vondst.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/11Naoorlogseprocessen.mp3

De zorg om het zielenheil van Dörk
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/12Zorgomzielenheil.mp3

Huldebetoon voor Jo Moes.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/13Huldebetoon.mp3

Samenvatting en slotwoorden.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/14Samenvattingslotwoord.mp3

LESBRIEVEN

Geeft u les? Of zoekt u iets voor een inleiding op een avond/middag van een groep of een vereniging? Er is een mooie lesbrief over de bevrijding van Hoogeveen en omstreken:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/lesbriefbevrijding2021.pdf

Voor wie iets organiseert in Hollandscheveld en wat wil vertellen over het oorlogsgedenkteken aldaar. Een ‘moedervel’ voor een flyer over het oorlogsgedenkteken aldaar. De Kaars. Met daarop de namen van de gevallenen. En wat achtergrondinformatie over het monument zelf.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/flyerkaars.pdf

Geeft u les? Of wilt u wat vertellen op een middag of avond bij een groep of een vereniging? Deze lesbrief vertelt u over de stolpersteine van Hoogeveen en de vermoorde Joodse kinderen.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/lesstolperhgv.pdf

RONDOM DE GESCHIEDENIS VAN ELIM

De oudste geschiedenis van Elim:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/6045Elim.pdf
Hoe kwam Elim aan de naam Elim?
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/6045Elimalsnaam.pdf

Tussen Elim en Nieuwlande werd ooit een veenlijk ontdekt:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/6030veenlijk.pdf

De eerste kerk aan het Dwarsgat, nu Elim, het Van Leeuwenkerkje:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/1863noodkerkelim.pdf

Een beschrijving van de Nederlandse Hervormde kerk van Elim:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/0000ElimKerk1917Buitenkant.pdf

Thomas Rozenboom schreef 'Publieke Werken'. Het zou gaan om een historische roman, maar blijkt een stamppot-constructie, waarbij alles wat hij bijzonder vond van Drenthe en verre omgeving bij elkaar werd gedrukt, en flink door elkaar werd gehutseld. Het geeft helaas geen historisch beeld:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/6055elim1888.pdf

RONDOM DE GESCHIEDENIS VAN NIEUWLANDE

De oudste geschiedenis van Nieuwlande, Elim en Nieuw-Moscou. Wie weet ligt er nog een mooie grote kei, dan kunnen we dat ook zichtbaar maken. De geschiedenis van de veenhandel in Hoogeveen, als 'voorprogramma' voor de turfgraverijen, begon in 1551. Link voor meer:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/02meppensevenen.pdf

Een reconstructie van de oer-bevolking van Nieuwlande, uit de periode 1846-1886, inclusief de beschikbare signalementen van de mannen. Uniek voor Drenthe, zo'n streekbeeld.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/00oerbevolkingnieuwlande.pdf

Een overzicht van alle woningen van Nieuwlande uit 1886.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/00eerstepandenscheid.pdf

De belangenbehartiging van de arbeiders in de regio Hoogeveen kende diverse fasen. Een mooi voorbeeld, dat ook aan de wortel ligt van de vakbewegingen in deze regio. was in 1890, gevolgd door een actie in 1900. Al voor de boerenopstand van 1963 in Hollandscheveld hadden we drie arbeidersopstanden in Nieuwlande. Twee zijn er hier beschreven. Zie link:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/0006Bollejagerijwerkstaking1890.pdf

Er is heel wat gezegd en geschreven over Nieuwlande in oorlogstijd. Gek genoeg deed niemand onderzoek naar de feiten achter al deze uitspraken. Zo kon het gebeuren dat men sprak over 117 huizen met over de 400 onderduikers, dat er gelijkenis werd gezocht met een veel geroemde streek elders in Europa, oftewel: een flink opgeklopt verhaal werd zondermeer aangenomen. Niet alleen werd zo anderen tekort gedaan, ook de geschiedenis van Nieuwlande in oorlogstijd werd ongeloofwaardig. In deze studie worden de feiten op een rijtje gezet:
https://www.albertmetselaar.nl/.../BoekNieuwlandeRegio.pdf

In Hoogeveen en omstreken was in de oorlog een afdeling actief van de LO. Men sprak van het District Hoogeveen van de Landelijke Organisatie voor Hulp aan Onderduikers. Die was ook verantwoordelijk voor alle Joodse onderduikers te Nieuwlande, en omdat we nu weten dat daar maar een deel zat van wat ons verteld werd, voor alle onderduikers bij al die andere gezinnen in alle andere dorpen rond

Hoogeveen. Als je veren gaat steken, zorg dan dat je de goede plek hebt. Meer over het District Hoogeveen van de LO in deze publicatie:
https://www.albertmetselaar.nl/public.../02LOhoogeveeneo.pdf

Het museum De Duikelaar schenkt volop aandacht aan de onderduikers bij de familie Van der Helm-Moes, Zuideropgaande 154 te Hollandscheveld. Samen met Jo Moes en haar man Reinder van der Helm, samen met de onderduikers, en met nog heel veel anderen, werd het driedubbele drama gereconstrueerd.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/57jomoesreiner.pdf

RONDOM DE GESCHIEDENIS VAN HOLLANDSCHEVELD

Onderzoek leverde een hele serie namen op van de bewoners van het Hollandsche Veld in de eerste 120 jaar dat die werden geregistreerd. De Hollandschevelders van 1691-1811:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/0000Bewonerslijsten1691-1811.pdf

Bij de kerk van Hollandscheveld staat een beeld van Cilie, uitgescholden voor Nevelhekse. Een literair figuur, maar zo bekend dat velen geloven dat ze echt heeft geleefd. Er zijn diverse punten in de hele gemeente Hoogeveen die aan haar herinneren.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/7012nevelheksepunten.pdf

Een verkorte versie van de novelle ‘Hevelhekse’, het levensverhaal van Cilie de Cosse, gediscrimineerd en mishandeld, slachtoffer van zinloos geweld toen het woord nog niet bestond. Ze heeft nooit bestaan maar bestaat sinds de novelle voor ons allemaal. Deze versie is opgemaakt als flyer. Dubbelzijdig drukken, vrouwen, klaar, verspreiden maar.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/7011nevelhekseverhaalcilieflyer.pdf

Het hele verhaal van Cilie, uitgescholden voor ‘Nevelhekse’. De jonge vrouw die als beeld vereeuwigd is bij de Hervormde kerk van Hollandscheveld. Het oerbeeld van de strijd tegen zinloos geweld en racisme. Het verhaal is hier geschreven vanuit de visie van ‘de Stroeve’, haar pleegvader. De tekst is een feuilleton, geknipt in 27 afleveringen:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/cilistroeveinhoud.pdf

6 maart 1963: Boerenpartijrellen te Hollandscheveld weten uitzettingen niet te voorkomen, boerderij brandt af. Meer info:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/00boerenpartijrellen.pdf

THEOLOGISCHE ONDERWERPEN

Wat hebben Izegem in België en 't AchterTuintje in De Weide, bij Hoogeveen, met elkaar te maken? Op beide plaatsen, en nog een enkel plekje in Frankrijk, is bijzondere aandacht voor Tilman, oftewel St.Tillo, een Saksische bekeerling en medewerker van de vermoorde missionarissen Ewald en Ewald. Deze heren worden ook wel gekoppeld aan Coevorden, maar die slag in de lucht is nog nooit ergens onderbouwd. Wie waren de beide Ewalden? Wie was Tilman? Zie:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/ewalden1.pdf en:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/ewalden2.pdf

Wat is de betekenis van bazuinen c.q. sjofarim en trompetten in het Oude- en het Nieuwe Testament? Kun je daar vandaag de dag nog wat mee? Albert Metselaar is 1e graads afgestudeerd op dit onderwerp. Zie scriptie:
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/99eindscriptiebazuin.pdf

Een interessante studie over Catharina van Siena (1347-1380).
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/catharina.pdf

Een tweede studie over deze Catharina van Siena
http://www.albertmetselaar.nl/publicaties/catharina2.pdf

'De Bruinskrans', een theologische roman, spelend in de 14e eeuw, geschreven door Kristin Lavransdochter.
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/Bruidskrans.pdf

DRENTSTALIGE POËZIE EN VERHALEN

Het was laank gewoon dat in d'Ogeveinse Kraante een olde Drèentse sage of sowat op enèumen wur, in de karstbijlage. De traditie wordt digitaal deur ezet. Vandage as karstverhaal het wonderlijke verhaal van de geboorte van een karstkiend op de kop van het Zuderopgaonde. En hoe Bartus en Marrije menaar toch kregen. https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/kerstverhaal3.pdf

De trommelslager die onder het raam van een prominente Hoogevener staat roffelen, tot er geld naar buiten wordt gegooid, die is al lang geëvolueerd naar een trommelslagerposter:

https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/trommelslagerprent2016.pdf

https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/trommelslagerprent2017.pdf

https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/trommelslagerprent2018.pdf

https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/trommelslagerprent2019.pdf

https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/trommelslagerprent2020.pdf

https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/trommelslagerprent2021.pdf

https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/trommelslagerprent2022.pdf

https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/trommelslagerprent2023.pdf

De speciale kersteditie:

https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/trommelslagerkerstprent2021.pdf

Een bundel Drents vol erotische poëzie:

https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/hilde.pdf

PODCASTS
Verhalen uit de oertijd, geschreven en verteld door Albert Metselaar, gepubliceerd in samenwerking met het Hunebedcentrum te Borger. Vijf verhalen met een mengeling van feiten en inleving.

Als Je Wereld Lijkt In Te Storten - 1. De Kano en de Grote Tocht - Hunebednieuwscafé | Podcast op Spotify

Als Je Wereld Lijkt In Te Storten - 2. De Oerosjacht en de Volwassen Krijgers - Hunebednieuwscafé | Podcast op Spotify

Als Je Wereld Lijkt In Te Storten - 3. Het tempeltje en de oogst - Hunebednieuwscafé | Podcast op Spotify

Als Je Wereld Lijkt In Te Storten - 4. De Terugkeer van een Veteraan - Hunebednieuwscafé | Podcast op Spotify

Als Je Wereld Lijkt In Te Storten - 5. De burgeroorlog in Treante (Drenthe) - Hunebednieuwscafé | Podcast op Spotify

DIGITALE FEUILLETONS

DE KRONIEKEN VAN HET OUDE DIEP

In januari 2021 startte als feuilleton een historische fantasy uit de oertijd van een Drenthe vol ruisende wouden, klaterende beken, bedolven hunebedden en golvende grasvlakten. Oftewel: “De zoon van Grieze Garm”, deel 1 uit de Kronieken van het Oude Diep:
De Zoon van Grieze Garm - Hoofdstuk 1 - Het Hunebed Nieuwscafé (hunebednieuwscafe.nl)

Toen de dagen korter werden, is in 2021 het tweede boek als feuilleton onder het publiek verschenen. “De slag om de ruige hoogte”. Deel 2 uit de Kronieken van het Oude Diep:
De Slag om de Ruige Hoogte - Hoofdstuk 1 - Het Hunebed Nieuwscafé (hunebednieuwscafe.nl)

De hoofdrolspelers leven hun eigen leven in het hoofd van de auteur. Wat een slotgedeelte moest worden, werd een nieuwe start. November 2022 startte zo het derde boek van het feuilleton over de Kronieken van het Oude Diep, ‘Op zoek naar de Verloren Vader’.
https://www.hunebednieuwscafe.nl/2022/11/nachtelijk-getik/?fbclid=IwAR3CsoTjX0pHh-it8ClCGnXq1HOfpmCnnkrIpM1J_BQw-SEKgCCREmkbRxA

Een gesprek met Albert Metselaar over De Zoon van Grieze Garm, als podcast:
Albert Metselaar Over De Zoon Van Grieze Garm - Hunebednieuwscafé | Podcast op Spotify

HET TESTAMENT VAN DE STROEVE

Het hele verhaal van Cilie, uitgescholden voor 'Nevelhekse'. De jonge vrouw die als beeld vereeuwigd is bij de Hervormde kerk van Hollandscheveld. Het oerbeeld van de strijd tegen zinloos geweld en racisme. Het verhaal is hier geschreven vanuit de visie van 'de Stroeve', haar pleegvader. De tekst is geknipt in 27 afleveringen:

https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament1.pdf
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament2.pdf
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament3.pdf
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament4.pdf
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament5.pdf

https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament6.pdf
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament7.pdf
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament8.pdf
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament9.pdf
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament10.pdf

https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament11.pdf
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament12.pdf
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament13.pdf
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament14.pdf
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament15.pdf

https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament16.pdf
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament17.pdf
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament18.pdf
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament19.pdf
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament20.pdf

https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament21.pdf
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament22.pdf
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament23.pdf
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament24.pdf
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament25.pdf

https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament26.pdf
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/testament27.pdf

ENKELE SYMBOLEN VAN HOOGEVEEN EN OMSTREKEN

De vlag van Hoogeveen, wat voor symboliek zit daar achter? Hoe oud is de vlag, wie heeft hem bedacht?
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/vlaghoogeveen.pdf

De vlag van Hollandscheveld, wat stelt de afbeelding voor, waar staan de kleuren voor, waar komt het ontwerp vandaan?
https://www.albertmetselaar.nl/publicaties/vlaghollandscheveld.pdf